

Lausunto

26.05.2025

Asia: VN/9109/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltamista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Directors' Institute Finland - Hallitusammattilaiset ry

Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry (jäljempänä DIF) on riippumaton aatteellinen yhdistys, joka palvelee Suomen yritysälämää edistämällä hyvää ja ammattimaista hallitus-työtä. Yhdistyksellä on noin 750 henkilöjäsentä, joilla on merkittävää kokemusta hallitustyöstä. DIF kuuluu eurooppalaisten hallitusammattilaisten yhdistysten kattojärjestöön The European Confederation of Directors' Associations (ecoDa). Yhdistyksen keskeisiä arvoja ovat eettisyys, omistaja-arvo ja hyvä hallintotapa.

Esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki, joka koskee sellaisia suuryrityksiä, jotka eivät vielä ole olleet velvollisia kestävyysraportointiin. Laki mahdollistaisi raportoinnin lykkäämisen kahdella vuodella, 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön kestävyysraportointia koskevat säännökset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä direktiivien (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta. Lykkäysdirektiivin tarkoituksena on antaa kestävyysraportointiin velvollisille yrityksille enemmän aikaa valmistautua raportoinnin aloittamiseen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kestävyysraportin laatimisvelvoitteiden lykkäämistä niin, että suuryrityksen olisi laadittava kestävyysraportti vasta 1.1.2027 alkavasta tilikaudesta ja se olisi

julkistettava vuonna 2028. Tämä ei kuitenkaan koske ”ensimmäisen aallon” suuryrityksiä ja -konserneja, joiden on tullut laatia kestävyysraportti jo tilivuodelta 2024.

Lykkäysdirektiivi ei miltään osin rajoita suomalaisten yritysten kestävyysraportointidirektiivin mukaista raportointia. Yritys, joka vapaaehtoisesti raportoi kestävyystietonsa jo kuluva vuodesta 2025, voisi jatkaa kestävyysraportointia myös vuodesta 2026 vaikka ensimmäinen pakollinen raportointikausi olisi vasta vuosi 2027.

Lykkäysdirektiiviä pantaisiin kansallisesti täytäntöön säätämällä uuden lain, joka oikeuttaisi poikkeamaan kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksistä ja lykkäisi kestävyysraportin laatimisvelvollisuuden kahdella vuodella.

Esityksen mukaan laki tulee voimaan 1.12.2025 ja sovelletaan 1.1.2026 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Lakia voidaan kuitenkin soveltaa myös tilikaudella, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa, jos tilikausi on alkanut 1.1.2025 tai sen jälkeen.

Mitä mieltä olette ehdotuksista?

Pidämme luonnosta esitykseksi eduskunnalle laiksi mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltamista pääosin onnistuneena ja kannatettavana.

Kiinnitämme ministeriön huomiota seuraaviin seikkoihin. Osakeyhtiölain 7 luvun 6 a §:n mukaan osakeyhtiön yhtiökokouksen on valittava kestävyysraportoinnille varmentaja, jos yhtiöllä on kirjanpitolain 7 luvussa säädetty velvollisuus laatia kestävyysraportti.

Komission ns. Omnibus -ehdotus ja lykkäämisdirektiivi on aiheuttanut yhtiöissä epävarmuutta siitä, missä aikataulussa kestävyysraportointivelvollisuuteen olisi mahdollisesti tulossa muutoksia. Asia on ollut erityisen ajankohtainen yhtiökokouskaudella 2025 siihen nähden, onko yhtiökokouksille ehdotettava kestävyysraportoinnin varmentajan valintaa. Useissa yhtiöissä on päädytty valitsemaan varmentajaa, vaikka näköpiirissä on ollut mahdollisuus raportointivaatimuksien siirtymisestä.

Hallituksen esityksessä ei viitata kestävyysraportoinnin varmentajiin. Lienee selvää, että ehdotetun lain myötä velvollisuus valita kestävyysvarmentajaa poistuisi, mutta nykyisen raportointivelvollisuuden piirissä oleville ns. 2. ja 3. aallon yrityksille olisi arvokasta, jos esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa otettaisiin kantaa siihen, mitä raportoinnin lykkääminen tarkoittaisi

jo valittujen kestävyysraportoinnin varmentajien kannalta. Selventävä kannanotto olisi tarpeellinen erityisesti siihen nähden, että laki on ehdotettu sovellettavaksi takautuvasti vuoden 2025 alusta. Säännöskohtaisissa perusteluissa tulisi lisäksi todeta, että yksinomaan mahdollinen kestävyysraportoinnin varmentajan valinta ei, jos olosuhteista ei käy muuta ilmi, yleensä tarkoita sitä, että yritys olisi vapaaehtoisesti aloittamassa raportoinnin laissa edellytettyä aikaisemmin.

Muut näkemykset direktiivin täytäntöönpanoon liittyen?

DIFillä ei ole asiaan muuta lausuttavaa.

Linnainmaa Leena
Directors' Institute Finland - Hallitusammattilaiset ry